

ÖTLETBÖRZE

A LEVEGŐMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

Október 25–26-án tartották a világszintű klímainnovációs kezdeményezést, a Global Climathon Dayt, amelyhez ezúttal két magyarországi település, Debrecen és Nyíregyháza csatlakozott. A központi téma, amelyre a fiatalok alkotta csapatoknak huszonnégy óra alatt megoldási javaslatot kellett kidolgozniuk, egy minden településnek – különösen a téli időszakban – problémát jelentő környezeti ártalom, a légszennyezettség javítása volt.

SZERZŐ: VÉKONY ORSOLYA ÉS MOLNÁR EMESE (DEBRECEN), KERÉKGYÁRTÓ GÁBOR (NYÍREGYHÁZA)

Debrecen

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata azon tíz magyarországi város közé tartozik, amely az első hazai környezetvédelmi LIFE integrált projekt, a HungAIRy partnereként vállalta, hogy 2026-ig jelentős lépéseket tesz a levegőminőség javításáért. A projektben Debrecen a Találjunk együtt megoldást a hulladékokból származó levegőszennyezésre! elnevezésű kihívással csatlakozott az idei Climathonhoz, közös ötletelésre hívva a helyi lakosokat. Október 25-én öt csoport vágott bele, hogy huszonnégy óra alatt életszerű, kézzelfogható és megvalósítható megoldási javaslatokat dolgozzon ki a kihívásra válaszul.

A hivatalos megnyitó és a meghívott szakértők gondolatébresztő előadásai után a csapatok elkezdték a munkát. A nap folyamán egy professzionális trénercsapat segítette őket. A lakossági ötletvalidációhoz a csapatok Debrecen főterén a helyiek véleményét is kikérték az ötleteikről.

A csapatmunkát éjfélkor megszakította a Midnight Pitch, ahol egy belső zsűri előtt tesztelheték ötletüket, előadásmódjukat, valamint hasznos tanácsokkal is gazdagodtak. Október 26-án reggel hét órakor a debreceni Climathon egy online platformon keresztül összekapcsolódott a Nyíregyházán párhuzamosan zajló verseny résztvevőivel, hogy a rendezvényen addig szer-

zett tapasztalataikat megosszák egymással.

Kilenc órakor a csapatok megtartották kétperces prezentációikat, majd nyolc perce volt a szakmai zsűrinek arra, hogy kérdéseket tegyen fel nekik. Ezután következett az eredményhirdetés és a díjátadó.

A fődíjat a Cycle nevű csapat vitte el, amelynek célja a szemléletformálás

volt egy bicikliút segítségével. Az ötletet egy Hollandiában már megvalósult kerékpárút adta, amelynek alapjához ledarált műanyag hulladékot keverték. Az így kapott útalap két-háromszor tartósabb a hagyományos utaknál. A megoldás pozitívan hatna a debreceni lakosok szelektív hulladékgyűjtésére. A csapat az ötletet videókkal, terepszemlével és az iskolákban a papírgyűjtéshez hasonló műanyagflakon-gyűjtési versennyel népszerűsítene. Ezzel egyszerre fejlődhetne a városi kerékpáros infrastruktúra, hatékonyabbá válhatna a lakossági szelektív hulladékgyűjtés, valamint a helyiek környezettudatosság iránti elköteleződése is nőne. Mindezek hozzájárulnának a levegő minőségének javulásához Debrecenben.

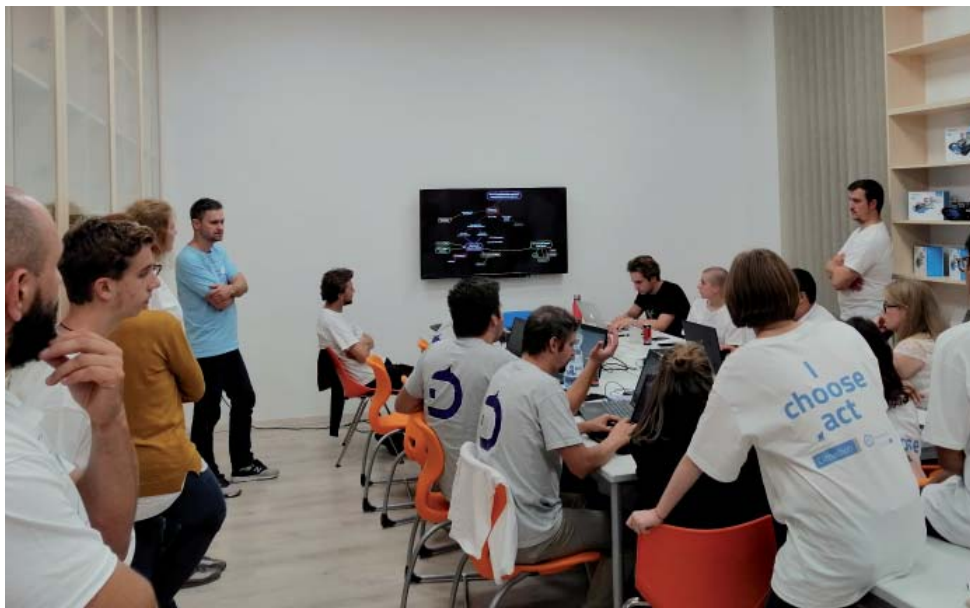
A nyertes csapat lehetőséget kapott arra, hogy ötletét a városvezetés előtt is prezentálja.

Nyíregyháza

Az idén Debrecen mellett Nyíregyháza is csatlakozott a világszintű klímainnovációs kezdeményezéshez, a Global Climathon Dayhez, amelyen helyi fiatalok, városi döntéshozók és szakemberek a légszennyezettség csökkentésére kerestek innovatív megoldásokat.

A Climathon témája nem is lehetett volna aktuálisabb, hiszen a város lakossága hetekig szenvedett az egészségtelen levegőtől. Nyíregyházán a magas légszennyezettség elsősorban a lakossági fűtés és a közlekedés által kibocsátott szennyező anyagokra vezethető vissza.

A városi kihívás kezelésén belül a Climathont szervező szakértői csapat előzetesen öt területet azonosított: 1. mérés, adatgyűjtés; 2. szabályozás; 3. tudatosítás; 4. közlekedés; 5. zöldfelület-fejlesztés. A részt vevő csapatok a program során e területeken kerestek kreatív, innovatív megoldásokat.

A résztvevők kis csoportokban, valamint közösen gondolkodva, a Design Thinking módszer öt lépésén (*Emphasize, Define the problem, Ideate, Prototype, Test*) keresztül jutottak el a probléma részletesebb megismeréséig, amelyeket innovatív ötletek kidolgozásáig, amelyek hozzájárulhatnak a városi levegő minőségének javításához. A csapatmunka reggelig tartott, amikor is mindegyik csapat egy-egy részletesen kidolgozott ötletet prezentált a zsűrinek.

A csapatok között volt, amelyik a mérés, adatgyűjtés területén egyszerűen alkalmazható, légszennyezettséget mérő szenzor prototípust készített, mások a város parkolási problémájára vagy zöld felületi rendszerének fejlesztésére hoztak innovatív megoldásokat. Az egyik csapat pedig egy olyan önkormányzati eljárásrendet dolgozott ki, amely a kis léptékű, helyi környezetvédelmi kezdeményezéseket támogatná eszközök, személyi feltételek vagy anyagi forrás biztosításával.

Az ötletek közül a zsűri által díjazott megoldás a Palkinto elnevezésű mobilalkalmazás volt. Az alkalmazás mottója: „Ha érdekel a levegőszennyezés, de

nem vagy motivált a napi adatok ellenőrzésében, akkor próbáld ki a Palkintót!” Az applikáció – összekapcsolva a légszennyezettséget mérő szenzorokkal – naprakész, GIS-alapú adatokat szolgáltatna a városi légszennyezettség mértékéről. Ezáltal hozzájárulna ahhoz, hogy a lakosság pontosabb képet kapjon városáról, helyi lakókörnyezete légszennyezettségi állapotáról.

Mindezen felül a Palkinto létrehozna minden felhasználónak egy virtuális számlát, amelyen gyaloglással, kerékpározással és a tömegközlekedés használatával pontokat (palántákat) lehetne gyűjteni. 500 virtuális palánta összegyűjtése után pedig az applikáció mögött álló nonprofit szervezet vállalná, hogy a városban egy új fát ültet.

Ugyan globálisan működik már hasonló applikáció, azonban a zsűri azt díjazta, hogy az alkalmazás helyi környezetben járulhat hozzá a probléma tudatosításához, valamint a város zöld felületének fejlesztéséhez.